

เมื่อญี่ปุ่นบุกสงขลา

ขุนศิลปกรรมพิเศษ (แปลก ศิลปกรรม พิเศษ)
ตอนที่ ๓ (ต่อจากฉบับที่ ๓ ปีที่ ๑๑)

พวกที่สี่ เป็นกองบัญชาการตั้งอยู่ที่เขาถ้ำหรือเขาบันไดนางตรงที่ทางรถไฟตัดกับทางรถยนต์ พ.ท.ขุนแถวเถกิงพล ผบ.ร.๕ เป็นผู้บัญชาการ โดยจัดตั้งเครื่องกีดขวางและเครื่องจักรยนต์เต็มถนน

เมื่อทหารญี่ปุ่นเคลื่อนมาทั้งทางรถไฟและรถยนต์ ทหารพวกที่หนึ่งด้านทานไมไหวเพราะมีกำลังน้อย จึงถอยร่นมาสมทบกับพวกที่สอง ซึ่งตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาดังกล่าวแล้ว ณ จุดนั้นทหารไทยยิงทหารญี่ปุ่น ซึ่งมาโดยรถไฟตายมาก ส่วนทหารญี่ปุ่นขึ้นมาโดยทางถนนก็ถูกยิงตายราว ๓๐๐-

๔๐๐ คน ทหารญี่ปุ่นทั้งที่มากับรถไฟและเดินเท้าต้องชะงัก จนกระทั่งเวลาระหว่าง ๑๑-๑๒ น. ทหารได้รับคำสั่งทางวิทยุจากกองบัญชาการทหารสูงสุดให้หยุดรบ ทหารไทยบาดเจ็บเพียงคนเดียว นอกนั้นปลอดภัย

ในระหว่างที่ทำการรบอยู่นั้น ราษฎรบ้านคอหงส์และหาดใหญ่ ส่งเสบียงอาหารและสัมภาระอื่น ๆ ให้แก่ทหาร

ตอนที่ ๔ คำแถลงการณ์ของรัฐบาล
“ด้วยเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๕ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๒.๐๐ น. กองทหารญี่ปุ่นได้เข้าสู่ประเทศไทยโดยทางทะเลในเขตจังหวัด

สงขลา ปัตตานี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และบางปู ส่วนทางบกได้เข้ามาทางจังหวัดพระตะบองและพิบูลสงคราม เกือบทุกแห่ง ทหารและตำรวจไทยได้ทำการต่อสู้อย่างเข้มแข็ง

“อนึ่ง ในเวลาเดียวกันนี้ ก็ได้มีข่าวจากต่างประเทศว่ากองทัพเรือญี่ปุ่นได้เข้าโจมตีเกาะฮาวาย และฟิลิปปินส์ ของสหรัฐอเมริกา ได้ส่งทหารขึ้นบกที่โกตาบารู ในเขตมลายูของอังกฤษ และได้เข้าโจมตีสิงคโปร์โดยเครื่องบินอย่างหนักด้วย

“ในเรื่องนี้เอกอัครราชทูต

ญี่ปุ่นได้มาที่ทำเนียบนายกรัฐมนตรีในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๘๔ เวลา ๒๒.๓๐ น. ได้ชี้แจงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศว่าได้ประกาศสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกาแล้ว แต่มิได้อธิบายไทยเป็นศัตรู หากแต่มีความจำเป็นต้องขอทางเดินผ่านอาณาเขตไทย

“รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พิจารณาปรึกษากันโดยรอบคอบแล้ว เห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งนี้เป็นสิ่งซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้.....ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ตกลงให้ทางเดินทัพแก่ญี่ปุ่น และการต่อสู้ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นก็ได้หยุดลง”

(จากไทยกับสงครามโลกครั้งที่ ๒ ของ ศ.จ.ดิเรก ชัยนาม)

คำสั่งหยุดรบ

คำสั่งทางวิทยุจากผู้บัญชาการทหารสูงสุดถึงผู้บังคับการมณฑลทหารราบที่ ๕ เมื่อเวลาประมาณ ๘.๕๐ น. ว่า

“ให้หยุดรบ หลีกทางให้ญี่ปุ่นผ่านไป แล้วรอฟังคำสั่ง”

(จากเมื่อญี่ปุ่นบุกเมืองนครของ พ.อ.สะอาด ขมะสุนทร)

ตอนที่ ๕ สถานการณ์สงคราม

๑๐ ธันวาคม ๒๔๘๔ เรือ Prince of Wales และเรือ Repulse เป็นเรือประเภท Battle Cruiser ซึ่งมีอำนาจมากของอังกฤษได้ทำการรบด้านยุโรปมาแล้ว พอเกิดเหตุการณ์ดึงเครียดทางเอเชีย ได้มาประจำการที่สิงคโปร์ ครั้นเมื่อญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่กัลตันเรือทั้งสองลำก็ออกจากท่ามาต่อรบกับญี่ปุ่นโดยไม่มีเครื่องบินคุ้มกัน ถูกเครื่องบินญี่ปุ่นโจมตีจนจมทั้งสองลำ

๘๒ รุสมิแฉ

๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๔ ไทยทำกติกาสันติไมตรีทางทหารกับญี่ปุ่น โดยจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านการเมือง การทหารและเศรษฐกิจ และต่างจะเคารพเอกราชและอธิปไตยซึ่งกันและกัน กับมีข้อตกลงลับว่าญี่ปุ่นจะช่วยให้ไทยได้ดินแดนคืนจากอังกฤษด้วย

๒๕ มกราคม ๒๔๘๕ ไทยประกาศสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา แต่ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน ไม่ยอมนำคำประกาศสงครามขึ้นต่อรัฐบาลอเมริกัน จึงนับว่าไม่มีสถานะสงครามระหว่างไทยกับอเมริกา ในการประกาศสงครามคราวนี้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ลงนามเพียง ๒ ท่าน คือ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา กับ เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน ส่วนนายปรีดี พนมยงค์ ไม่ได้อยู่ในพระนคร จึงไม่ได้ลงนามด้วย

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ ญี่ปุ่นยึดสิงคโปร์ได้

ฝ่ายสัมพันธมิตรคำนวณว่าญี่ปุ่นทำการรบในมลายูมีจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้ที่ขึ้นบก ณ สงขลา คงมีไม่ต่ำกว่าครึ่ง

๗ พฤษภาคม ๒๔๘๘ เยอรมันยอมแพ้แก่สัมพันธมิตรโดยไม่มีเงื่อนไข

๖ สิงหาคม ๒๔๘๘ สหรัฐอเมริกาทิ้งลูกระเบิดปรมาณูถูกแรกที่เมืองฮิโรชิมา ประเทศญี่ปุ่น

๘ สิงหาคม ๒๔๘๘ รัสเซียประกาศสงครามกับญี่ปุ่น

๘ สิงหาคม ๒๔๘๘ สหรัฐ-

อเมริกาทิ้งลูกระเบิดปรมาณูถูกที่สองที่เมืองนางาซากิ ประเทศญี่ปุ่น

๑๔ สิงหาคม ๒๔๘๘ ญี่ปุ่นยอมแพ้โดยไม่มีเงื่อนไข

๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๘ ไทยแถลงการณ์ว่า การประกาศสงครามกับอังกฤษและอเมริกาเป็นโมฆะ เพราะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ลงนามเพียง ๒ ท่าน ทั้งการประกาศสงครามนั้นขัดกับเจตนารมณ์ของประชาชนชาวไทย (เรียกเล่น ๆ ว่า เจ้ากัน)

ตอนที่ ๖ พฤติการณ์ของทหารญี่ปุ่น

ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ และวันต่อ ๆ มาทหารญี่ปุ่นล่าเหย่งขึ้นบกและเดินทางต่อไปทางประเทศมลายูด้วยยานพาหนะไม่ขาดสาย และที่หยุดพักผ่อนในเมืองสงขลาที่มากมาย สถานที่ราชการนับแต่ศาลากลางจังหวัด โรงเรียนทั้งของรัฐบาลและเอกชน ถูกยึดเป็นที่พัก และใช้จวนผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นที่บัญชาการกองทัพทหารญี่ปุ่นได้เข้าอาศัยในบ้านเรือนของข้าราชการตลอดจนบ้านและร้านค้าของราษฎร ยกเว้นก็แต่เฉพาะบ้านเรือนที่สกปรกรกรุงรัง ข้าราชการและราษฎรส่งครอบครัวข้ามฟากไปหลบภัยในตำบลต่าง ๆ ซึ่งคนมีญาติพี่น้องหรือเส้นสาย บางบ้านเหลือแต่ผู้ชายเท่านั้นไว้อยู่ดูแลทรัพย์สินและบางคนกลางวันก็อยู่ดูแลบ้านช่อง แต่กลางคืนข้ามฟากไปก็มีทหารญี่ปุ่นซึ่งอาศัยอยู่ที่แห่งหนึ่ง เมื่อย้ายไปอาศัยอีกแห่งหนึ่งก็มักขนเครื่องใช้ของ

บ้านนั้น เช่น โด๊ะ แก้อี้ ไปใช้ที่บ้านใหม่โดยผลการแล้วไม่ส่งคืนที่เดิม สิ่งของที่ญี่ปุ่นถูกใจมากคือรถจักรยาน นาฬิกาข้อมือ และปากกาหมึกซึม เห็น ณ ที่ใดหรือที่ใคร ก็ชี้สิ่งนั้น แล้วเจ้าของก็ยอมจำนนยกให้ ทหารญี่ปุ่นบางคนเห็นของที่ต้องการในบ้านราษฎรก็เข้าไปส่งภาษากับเจ้าของแล้วชี้สิ่งของพร้อมทั้งทำท่าจะขนเอาไปเจ้าของคิดว่า “เฮ้ย” ญี่ปุ่นก็แสดงอาการดีใจแล้วเอามา เพราะเสียงตวาดนั้นคล้ายคลึงกับคำ “ไอ้” ในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นคำรับทำนองเดียวกับคำ “ขอรับ” ของเรา

รถยนต์ของใครเก็บไว้ที่ไหน ญี่ปุ่นรู้หมด และไปทูปประตูบ้านเจ้าของเอารถยนต์ไปใช้ ตั้งแต่คืนวันแรกที่ยกขึ้นบก ญี่ปุ่นมีแผนที่เขตเทศบาลเมืองสงขลาทำเป็นเล่มเวลาใช้ใครไปทำอะไรที่ไหน ก็ฉีกแผนที่ออกมาแผ่นหนึ่งกาเครื่องหมายที่ ๆ จะให้ไปปฏิบัติงานแล้วมอบแผนที่นั้นให้ไปเป็นคู่มือ นับเป็นความสะดวกมาก

ทหารญี่ปุ่นมีเครื่องใช้สอยเตรียมมาพร้อม ตลอดถึงไม้กวาดและฟางสำหรับให้ม้ากินเวลาให้กินก็เอาแวนสี่เขี้ยวใส่ตาม้าเสียก่อนเวลาทหารนอนสวมถุงเท้า ถุงมือ และมีมุ้งขนาดจิ๋วปิดเฉพาะหน้ากันยุงกัด เมื่อก่อนเกิดสงครามมีศาสตราจารย์ชาวญี่ปุ่นมาทำการตรวจเลือดเด็กนักเรียนบางโรงเรียนไว้แล้วเพื่อตรวจหาเชื้อมาลาเรีย

ทหารญี่ปุ่นนำธนบัตรซึ่งออกใหม่มาใช้ราคา ๑ เยน โดยตีราคาเท่ากับ ๑ บาท ก่อนสงคราม

๑ เยน มีค่าเท่ากับ ๘๐ สตางค์ (แต่ต่อมาปรับราคาเท่ากับ ๑ บาทเสมอภาคกัน) ธนบัตรชนิดนี้มีรูปต้นกล้วย เลขได้สมญาว่าธนบัตรต้นกล้วย ใช้อยู่ไม่นานก็เลิกไป และหันมาใช้เงินไทยใช้แทน ทำให้ต้องพิมพ์ธนบัตรเพิ่มมากมาย เป็นเหตุให้เงินเฟ้อและรุนแรงยิ่ง ๆ ขึ้นจนถึงทุกวันนี้

วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ทางราชการเปิดสำนักงานชั่วคราวขึ้นที่บ้านพักโดเหล็กจังหวัดข้าราชการทุกแผนกการ ไปช่วยปฏิบัติการอยู่ในที่นี้แต่เฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์พิเศษเท่านั้น ส่วนงานปรกติซึ่งเคยปฏิบัติตามหน้าที่เป็นอันระงับไป และในปลายวันเดียวกันนั้นเครื่องบินอังกฤษ ๒ หรือ ๓ ลำบินมาตรวจการและทิ้งระเบิดลงที่เรือนจำ วัดคอนรักและที่อื่น ๆ อีกบ้าง เป็นเหตุให้ต้องปล่อยนักโทษจนหมด เมื่อเหตุการณ์เป็นปรกติลงบ้างแล้ว นักโทษบางคนก็มารายงานตัวเข้าที่คุมขังต่อไป ส่วนที่วัดคอนรักถูกระเบิดทำให้สามแฉกเสียชีวิต ๑ รูป ต่อมาเมื่อสัมพันธมิตรเป็นฝ่ายรุก ก็ส่งเครื่องบินมาทิ้งระเบิดที่สงขลาอีกหลายครั้ง ลงตรงวัดคอนรักอีกครั้งหนึ่ง ทำความเสียหายมากมาย จนแทบจะกลายเป็นวัดร้าง ในการโจมตีครั้งแรก เครื่องบินอังกฤษถูกเครื่องบินญี่ปุ่นขึ้นจับได้และยิงตกที่อำเภอสะบ้าย้อย ๑ เครื่อง แต่ครั้งต่อ ๆ มาไม่มีเครื่องบินญี่ปุ่นขึ้นขัดขวางและปืนต่อสู้อากาศยานก็ไม่มี

ทางจังหวัดได้จัดตั้ง หน่วยรับคำร้องทุกข์จากราษฎร มีผู้มา

แจ้งความเดือดร้อนกันมาก นอกจากยานพาหนะที่ถูกทหารญี่ปุ่นยึดไปแล้ว ก็มีเรื่องความเสียหายในทางทรัพย์สินอื่น ๆ เช่น ญี่ปุ่นงดเผาไม้กระดานเอาทำพื้นเสียบางแผ่น เพื่อให้อากาศถ่ายเทคลายความร้อน เอาค้อนน้ำฝนลงฝังดินแล้วถ่ายอุจจาระลงในค้อนนั้น เวลาญี่ปุ่นอาบน้ำก็เปลือยกายล่อนจ้อนทั้งภายในกุฎสถานและกลางแจ้ง ทางราชการให้จดความเสียหายเหล่านั้นไว้ ผู้แจ้งมีความหวังอย่างลม ๆ แล้ง ๆ ว่าเมื่อเสร็จสงครามแล้วจะได้รับชดเชยความเสียหายให้

มีบางคนรู้เห็นเป็นใจกับญี่ปุ่น เช่น เมื่อญี่ปุ่นต้องการอะไรคนผู้นั้นก็นำไปชี้ร้านโรงที่เก็บของเหล่านั้นไว้ และคงถูกอาฆาตมาดร้าย เพราะต่อมาเห็นทหารญี่ปุ่น ไปยืนยามอยู่หน้าบ้านของผู้นั้นเพื่ออารักขา ต่อมาก็เกิดคดีถึงทำร้ายร่างกายคนอื่นต้องโทษจำคุกไป เมื่อเสร็จสงครามแล้วนักธุรกิจชาวสงขลาผู้หนึ่งถูกฟ้องเป็นอาชญากรสงคราม ฐานร่วมมือช่วยเหลือญี่ปุ่น แต่ศาลพิพากษาว่ากฎหมายนั้นเป็นโมฆะ เพราะออกกฎหมายลงโทษย้อนหลังจึงรอดตัวไป

ทางจังหวัดได้ตั้งเจ้าหน้าที่ทำการติดต่อกับฝ่ายทหารของญี่ปุ่น โดยมีนายวิจิตร ไกรฤกษ์ หัวหน้าศาลจังหวัดเป็นผู้ติดต่อกับที่ทำการของแม่ทัพใหญ่ญี่ปุ่น แต่ความเดือดร้อนของราษฎรก็ไม่บรรเทา ลงสักที่มากนัก เพราะทหารญี่ปุ่นซึ่งอยู่ก่อนได้เคลื่อนไปแล้วหน่วยใหม่เข้ามาแทนที่ ครั้งหนึ่งได้

เอกสารสำคัญจากเครื่องบินอังกฤษ
ที่ถูกยิงตก ผู้ติดต่อก็นำไปมอบ
ให้กับแม่ทัพญี่ปุ่น ต่อมาผู้รับบัญชา
การทหารสูงสุดต่อว่ามาว่า ทางที่
ชอบนั้นต้องมอบให้แก่กองทัพไทย

เครื่องบินอังกฤษซึ่งมาโจมตี
เมื่อแรกเริ่มสงครามได้หายเงียบ
ไปจนพวกมันตายใจไปตาม ๆ กัน
แต่คืนวันหนึ่งดึกสวัด ข้าพเจ้า
ตื่นขึ้นโดยได้ยินเสียงเครื่องบิน
เป็นการคิดประหลาด เพราะเครื่องบิน
ญี่ปุ่นไม่มีอยู่ในสงขลาคแล้ว พอได้
ยินเสียงระเบิดลูกแรก ก็รีบลงจาก
เตียงนอนหอบหืดได้เตียง ส่วนใน
ห้องติดกันมีภรรยา ร.ร.ม.หาวชิราวุธ
ผู้หนึ่งกับคนรู้จักกันมานานเป็น
เพื่อน เพราะครอบครัวของข้าพเจ้า
ไปอยู่ร่วมกับครอบครัวของน้อง
ที่บ้านบน ทั้งสองคนนั้นนอนกับพื้น
ได้ยินเสียงระเบิดติดต่อกัน ๓-๔
ลูก ทราบภายหลังว่าลูกแรกตก
ริมทางรถไฟ หน้าอำเภอปณสสถาน
วัดหัวป้อมนอก ลูกที่สองลงตรง
อาคารเรียนของโรงเรียนช่างเย็บ
เสื้อผ้า ทำให้อาคารนั้นเสียหาย
และทหารญี่ปุ่นซึ่งอาศัยอยู่เสีย
ชีวิตและบาดเจ็บหลายคน ลูกที่
สามตกลงตรงกองถังน้ำมันของ
ญี่ปุ่นซึ่งกองไว้บริเวณที่ทำการ
เทศบาลเดิม ไฟลุกไหม้โชติช่วง
ลูกที่สี่ลงตรงหน้าบ้านพักของ
ข้าพเจ้าสะเก็ดระเบิดเจาะฝาเข้ามา
ในบ้านพักหลายรู ถ้าข้าพเจ้าไม่
นอนนิ่ง ๆ ก็คงโดนสะเก็ดเป็นแน่
แม้แต่ขวดน้ำซึ่งวางไว้บนหลังตู้
ข้างเตียงก็แตกกระจายและมุ้ง
ขาดหลายรู ส่วนครู ร.ร.มหา
วชิราวุธโดนสะเก็ดระเบิดเข้าที่
หน้าผากทะลุออกท้ายทอยถึงแก่

กรรม เวลานั้นนายทหารญี่ปุ่น
ซึ่งนายแพทย์กับพลทหารรับใช้
อาศัยอยู่ด้วย ก็ช่วยเอาผ้าพันแผล
ให้หายความน่าสังเวช

เริ่มอพยพครอบครัวกันอีก
ครั้ง ครอบครัวข้าพเจ้าและอีก
หลายครอบครัวไปอาศัยบ้านเพื่อน
ที่นั่นด้วย กองสุลใหญ่ญี่ปุ่นก็อพยพ
ไปที่นั่นด้วย เขาปรารถนาว่าตาม
ปรกตินักญี่ปุ่นสุขภาพเรียบร้อย
แต่ทหารบางคนประพฤติกเล็ดมเสียด
อยู่บ้าง คงจะเพราะกระทำการ
รบมานาน เขาแสดงความเสียใจให้
พวกเราราบด้วย และต่อมาไม่กี่วัน
ก็มีเครื่องบินมาโจมตีอีก ลูกหนึ่ง
ตกลงใกล้บ้านพักของข้าพเจ้า
ทำให้ทหารญี่ปุ่นบาดเจ็บ สืบถาม
ได้ความว่า ไปรักษาตัวอยู่ที่โรง
พยาบาลสนามที่ ร.ร.ม.หาวชิราวุธ
ข้าพเจ้าไปเยี่ยมเห็นถูกตัดแขนขวา
ที่นั่นมีทหารรักษาตัวอยู่มากมาย

รอดชีวิตอย่างหวุดหวิดจาก
ลูกระเบิดมาได้ไม่นาน วันหนึ่ง
เลิกงานแล้ว อาศัยรถยนต์ของ
โรงไฟฟ้าเทศบาลกลับบ้านที่น้อย
ซึ่งครอบครัวอพยพไปอยู่ พอออก
วิ่งมาถึงสี่แยกวัดเสียบก็ถูกรถยนต์
ทหารญี่ปุ่นชนเข้ากลางรถ เครื่องหัด
ที่ต่างก็วิ่งไม่เร็ว จึงบาดเจ็บกัน
เพียงคนละเล็กน้อย ข้าพเจ้า
แหว่นตาแตกและเคราะห์ยังดีที่
แก้วไม่ตำเอาลูกตา

ที่ริมถนนหน้าบ้านพระ
เพชรคีรี อดีตผู้ว่าราชการจังหวัด
สงขลา ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของ
ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข เห็น
เอาหินก้อนเป็นรูปคล้าย ๆ เจดีย์
เขาว่าญี่ปุ่นถูกระเบิดตายที่นั่นหลาย
คน อนุสาวรีย์นี้ต่อมาก็ถูกรื้อทิ้ง

วันหนึ่งพวกข้าราชการได้
รับคำสั่งให้ไปอินแควเรียงราย
ตั้งแต่หน้าที่ทำการชั่วคราวไปตาม
ถนนรามวิถี ต่อมาเมื่อรถทหาร
ญี่ปุ่นคันหนึ่งติดตรงตำแหน่งอะไร
ก็ไม่ทราบแล่นผ่านมาพวกข้า
ราชการก็โบกไม้โบกมือให้ เห็น
ตัวนายทัพขยับตัวและรับความ
เคารพ จึงได้ทราบว่าเป็นแม่ทัพใหญ่
ญี่ปุ่นชื่อ พลเอก ยามาซึกา ผู้ซึ่ง
ต่อมาได้ย้ายไปบัญชาการรบที่
ฟิลิปปินส์จนคือเมื่อกันพ่ายแพ้
เมื่อเสร็จสงครามแล้วต้องขึ้นศาล
อาชญากรรมสงครามฐานทำทารุณ-
กรรมแก่เชลยศึกอเมริกัน และถูก
ประหารชีวิต

เมื่อสิงคโปร์แตก เจ้าหน้าที่
ทหารไทยเชิญนายทหารญี่ปุ่นไป
ในงานเลี้ยงที่ค่ายกองหลัง ทราบว่า
จัดนาฏศิลป์ไทยแสดงให้ชมเป็น
ที่พอออกพอใจของญี่ปุ่นมาก ผู้ว่า
ราชการจังหวัดสงขลาคนใหม่เป็น
นายทหารยศพันเอก ซึ่งไปในงาน
เลี้ยงด้วย ต้องการให้ฝ่ายบ้านเมือง
แสดงความยินดีต่อชัยชนะของ
ญี่ปุ่นบ้างจึงจัดการเลี้ยงและให้
จัดนักเรียนสตรีมาแสดงการเล่น
ต่าง ๆ เหมือนอย่างที่ฝ่ายทหาร
จัด แต่เวลานั้นนักเรียนอพยพไป
อยู่ในชนบทเป็นส่วนมากไม่สามารถ
รวบรวมได้ ไม่เหมือนกับในค่าย
ทหารซึ่งอยู่อาศัยกันตามปรกติ
ข้าพเจ้าจึงรายงานให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดคนใหม่ทราบ ทำให้เขา
ขัดเคืองมากถึงกับโทรเลขถึง
กระทรวงศึกษาธิการให้ย้ายข้าพเจ้า
ออกไปจากจังหวัดสงขลา แต่ข้าพ
เจ้าก็แก้ไขโดยขอร้องนักเรียนเก่า
บางคนซึ่งออกมารับราชการบ้าง

ทำอาชีพอื่นบ้าง มาช่วยแสดงเป็น
การแก้ขัดไปได้ แต่ไม่วยถูกหา
ว่าทำงานเหมือนม้าดีดกระโหลก
ทางราชการส่วนกลาง ได้
ส่งข้าราชการชั้นสูงเป็นพลเรือน
บ้าง ทหารบ้าง มาดูความเป็นไป
ได้ประจักษ์ว่าราษฎรชาวสงขลา
ได้รับความทุกข์เวทนาหนักมาก
จึงได้รายงานต่อรัฐบาล ดำเนิน
ข้าราชการว่าบกพร่องต่อหน้าที่
และบางคนเมื่อทหารญี่ปุ่นขึ้นเห็น
หนีเอาตัวรอด ข้าราชการชั้นหัว
หน้าได้รับคำสั่งให้ย้ายไปที่อื่น ๆ
กันหลายคน เรื่องนี้ถ้าเปรียบเทียบกับ
จังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว
ผิดกันไกล เพราะที่นั่นฝ่ายทหาร
ยกที่ตั้งกรม กองทหารให้แก่ญี่ปุ่น
เข้าพักอาศัยแล้วถอนกองทหาร
มาตั้งตามวัดวาในเมือง ราษฎร
จึงไม่ได้รับความเดือดร้อนและ
ต่างสรรเสริญผู้บัญชาการกองพล
กันทั่วหน้า

ทางการอังกฤษคำนวณว่า
ญี่ปุ่นใช้ทหารเข้าตีมลายาจำนวน
๑๕๐,๐๐๐ คน คาดว่ากว่าครึ่งของ
จำนวนนี้ขึ้นบกที่สงขลา เพราะ
สะดวกกว่าที่อื่นใด แล้วจะไม่ให้
ราษฎรได้รับความเดือดร้อนอย่างไร
เวลานั้นในเขตเทศบาลเมืองสงขลา
มีคนราว ๓๐,๐๐๐ คน เท่านั้น

ว่าที่จริงแล้วทหารญี่ปุ่น
อยู่ในระเบียบวินัยและผู้บังคับ
บัญชาก็กวัดกัน หากเป็นทหารชาติ
อื่นมาปิดครองแล้ว ความเดือดร้อน
จะมีมากกว่านี้มากมายนักได้เคย
เห็นนายทหารลงโทษทหารที่ทำ
ผิดวินัย ด้วยการตบหน้าซ้ายที่
ขวาที่ แต่ใช้หลังมือตบเห็นนาย
ทหารบางคนเมื่อลงโทษแล้วก็

ควักผ้าเช็ดหน้ามาทำความสะอาด
หน้าของผู้ถูกลงโทษด้วย

หลังจากญี่ปุ่นยกพลขึ้นบก
แล้ว เห็นหญิงต่างชาติจำนวนหนึ่ง
ราว ๑-๘ คน มาเช่าโรงแรมอยู่
ที่มมวัดคอนรัก เขาว่าเป็นโสเภณี
ญี่ปุ่นหรือเกาเหลาก็ไม่แน่ว่าสนอง
ความต้องการของทหารญี่ปุ่น เรา
เรียกผู้หญิงพวกนี้ว่า “แนวทก”
เพราะแนวทาก็มีแล้ว ทำไมจะมี
แนวทกไม่ได้

เมื่อญี่ปุ่น รุกไกลเข้าไปใน
มลายาและภายหลังที่ประเทศไทย
ประกาศร่วมรบกับญี่ปุ่นแล้วญี่ปุ่นก็
กินศาลากลางจังหวัดให้บรรดาข้า
ราชการแผนกต่าง ๆ เข้าศาลา
กลางพร้อมกันแล้วทำการสำรวจ
ทรัพย์สิน ปรากฏบานประตูคั้ง
นอกของคลังจังหวัดซึ่งเป็นที่เก็บ
กำปั่นเก็บเงินของแผนกการต่าง ๆ
ราว ๑-๘ ลูก และร้อยไซค์ติดกัน
ถูกจัดและเฉพาะกำปั่นของแผนก
ศึกษาธิการจังหวัดถูกของมีคม
ซึ่งอาจเป็นขวานขนาดใหญ่ฟัน
ทะลุเป็นรอย ในกำปั่นนั้นมีเงินซึ่ง
เพิ่งเบิกจากคลังเมื่อ ๒-๓ วัน ก่อน
รอกจ่ายให้อำเภอต่าง ๆ มารับจำ
นวนหลายพันบาท ซึ่งนับว่ามาก
ในสมัยนั้น ส่วนคลังในซึ่งมันคง
แข็งแรงกว่าไม่เสียหายอย่างไร
เข้าใจว่าผู้ร้ายคงจะจับกำปั่นเขย่า
ฟังเสียงดู

กำปั่นใบใดมีเสียงดังก็งัดเอา
จะเป็นทหารญี่ปุ่นหรือคนอื่นทำ
ก็ไม่มีทางทราบ และคงทำก่อนที่
พวกข้าราชการรับมอบศาลากลาง
เพราะมีธนบัตรใบละ ๑ บาท ตก
อยู่ที่บันไดทางขึ้น ๑-๒ ฉบับ ส่วน
เอกสารและหลักฐานการเงินยัง

อยู่เรียบร้อย จึงรู้ว่าเงินขาดหาย
ไปเท่าไร ซึ่งต่อมาทางราชการ
ได้เบิกมาใหม่เท่าที่หายไป

แต่โรงเรียนต่าง ๆ ญี่ปุ่น
ยังคงอาศัยอยู่ต่อไป นักเรียนใน
ปีนั้น ไม่ต้องสอบไล่และถือว่าสอบ
ไล่ได้ทุกคน เลยมีคำเรียกกันว่า
เป็นตักเรียนรุ่นโตโจ ตามนาม
ของพลเอก โตโจ นายกรัฐมนตรี
ผู้ก่อสงครามมหาเอเชียบูรพา

ข้าพเจ้าเป็นห่วงธงประจำ
กองลูกเสือซึ่งเก็บไว้ที่ห้องสมุด
ของโรงเรียนมหาวชิราวุธ ธงนี้
ข้าพเจ้าพร้อมด้วยพระยารามราช
ภักดี สมัยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด
สงขลากับครูแหว นิลพยัคฆ์ แห่ง
ร.ร. มหาวชิราวุธ ได้รับจากพระ
หัตถ์ของประธานผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์ที่กรุงเทพฯ เมื่อ ๒-๓
ปีก่อน ข้าพเจ้าได้นำธงนั้นมาเก็บ
ไว้ที่บ้านพักและเมื่อเข้าทำงานที่
ศาลากลางจังหวัดแล้วก็เชิญไป
เก็บไว้ที่นั่น แล้วส่งคืนที่เดิมเมื่อ
ญี่ปุ่นคืนโรงเรียนให้เรียบร้อยแล้ว

ได้รับคำบอกเล่าจากผู้อ้างว่า
ได้เห็นเหตุการณ์ถึงความประหลาด
ของทหารญี่ปุ่นว่า ในเช้าวันหนึ่ง
มีหญิงสาวผู้หนึ่งไปจ่ายตลาดแล้ว
ถูกทหารญี่ปุ่นลวนลาม ผู้ชายไทย
ที่อยู่ใกล้เคียง ๔-๕ คนก็เอะอะ
โวยวาย พอตำรวจนครบาลทหาร
ญี่ปุ่นผ่านมา ลงมาสอบถามเมื่อ
ได้รับความแล้วก็เอาเชือกเส้นใหญ่
มามัดตัวทหารผู้นั้นแล้วล่ามต่อไป
ยังกันชนท้ายรถ แล้วเดินเครื่อง
ช้า ๆ ฝ่ายทหารผู้นั้นก็ต้องวิ่ง
ตามและรถค่อยวิ่งเร็วขึ้นตามลำดับ
ทำให้ล้มลุกคลุกกลานผลสุดท้าย
จะเป็นอย่างไรผู้เล่าไม่ทราบ

ทหารญี่ปุ่นมักมีรูปถ่ายคนในครอบครัวติดตัวมาด้วย ถ้าเป็นหนุ่มก็มีรูปพ่อแม่ ถ้ามีลูกมีเมียแล้วก็มีรูปภรรยาและลูก ๆ ด้วย บางคนเอาออกมาจากกระเป๋ามาให้ดูแล้วน้ำตาซึม

ความไม่รู้ไหนดของญี่ปุ่นที่เลื่องลือกันมาก ก็คือ เห็นคนไทยซื้อพลูไปกิน ก็ซื้อเอาไปทำอาหาร แล้วต้องเททิ้ง ได้เห็นทหาร

ไสกบไม้แล้วสนใจมาก เพราะคนไทยไสกออกไปข้างหน้าแต่ญี่ปุ่นไสกกลับเข้าหาดัว

ทหารญี่ปุ่นบางคนก็เอื้อเพื่อแม่แก่เจ้าของบ้านที่เข้าไปอยู่อาศัย ได้อะไรมาก็เอามาแบ่งปัน บางบ้านได้ข้าวสารญี่ปุ่นตั้งกระสอบ บางคนได้เหล้าสาเกซึ่งเลื่องชื่อกัน ข้าราชการชั้นหัวหน้าผู้หนึ่งรู้สึกเจ็บใจในการที่ถูกญี่ปุ่นขี้ขี้

มาก ถึงกับกล่าวว่าเสร็จสงครามเมื่อไรจะ ไปกระที่บนแผ่นดินญี่ปุ่นบ้าง ไม่ทราบว่าจะสมประสงค์หรือเปล่า ตัวข้าพเจ้าเองได้ไปที่นั่นในเวลาที่ยังมีความขุ่นข้องหมองใจแล้ว ก็พบว่าคนญี่ปุ่นมีอัธยาศัยใจคอดี ผิดกลับที่ได้เห็นพวกเขาในระหว่างศึก

แปลก ศิลปกรรมพิเศษ

ต่อจากหน้า ๒๕

สูง ดังนั้นการนำทฤษฎีนี้ไปอธิบายหรือพยากรณ์จึงควรระมัดระวัง

บรรณานุกรม

๑. ชีระ อาชเวเมธี ปรัชญาจิตวิทยา โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๒๑.
๒. ไสว เลี่ยมแก้ว เอกสารคำสอน, ปรัชญาจิตวิทยาเบื้องต้น ภาค วิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๘๖ รุสมิแฉ

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๒๖.

๓. Anderson, J.R., *Cognitive Psychology and Its Implications* (2nd ed.), New York: Freeman, 1985.
๔. Chomsky, N. *Syntactic Structures*. The Hague: Mouton, 1957.
๕. Chomsky, N. *Aspects of*

the Theory of Syntax. Cambridge, MA: MIT Press, 1965.

๖. Neisser, U. *Cognitive Psychology*. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1967.